

BARCELONA
Any V

Bella terra

2'50 PTAS.
Vol. III

TAULA ITALIANA DEL SEGLE XIII (COL·LECCIÓ G. HOMAR)

CAP D'ANY

Redacció i Administració:
Carrer del Pi, número 13, 1.er, 1.ª
BARCELONA

BELLA TERRA

NUM. XIX

CAP-D'ANY

1927

Preus de subscripció:
A Barcelona, 3 núms. 6 pessetes
A fora, 3 núms. 6,75 pessetes

SUMARI

	Pàgines		Pàgines
<i>Retable de l'altar major de Santes Creus</i>	1	<i>Les diades nadalhenques, per Gala</i>	14 i 15
<i>Un Nadal entre la neu, per Henri Poitou</i>	2 i 3	<i>La moda d'avui</i>	16 i 17
<i>A una dama qui anava a ésser mare, per Se-</i> <i>bastià Sánchez-Juan</i>	4	<i>Un barco gegantí</i>	18
<i>Album de la Gentilesa</i>	5	<i>Retrat (tricomia)</i>	19
<i>El Sant, per Josep Lleóart</i>	6 i 7	<i>Vent que desfulla; vent que glaça...</i> , per Ya-	
<i>Cançó dels tres homes d'Argenton que van</i> <i>anar a mar, per Josep Carner</i>	8	<i>kumo</i>	20 i 21
<i>Cançó natalenca</i>	9	<i>Un Cap d'Any</i>	22 i 23
<i>Un bell retrat de dama</i>	10	<i>Casaments distingits</i>	24 i 25
<i>Jeanne Lanvin</i>	11	<i>Les exposicions</i>	26 i 27
<i>Capells i pentinats</i>	12 i 13	<i>Antiguitats de debó, per Apa</i>	28 i 29
		<i>Cinema</i>	30 i 31
		<i>El monument a En Juli Garreta</i>	32

GRAVATS DE TOMÀS PÍ

Villarroel, 7 - Barcelona

¡Es una delicia!

ANIS^{DEL} MONO

VICENS BOSCH-BADALONA

COTILLES ALTA NOVELTAT

C. Masgrau V.^{da} Dalmau

Rambla de Catalunya, 10
Telèfon A. 4242-BARCELONA

RENART

Art decoratiu
Pintura
i Escultura
Reproduccions
Marcs

Representació de la casa
Domenico Anderson,
de Roma

Gravat
i Fotografies
Imatges i Altars
Decoració
policroma

CARRER DIPUTACIÓ, 271
(entre Claris i Passeig de Gràcia)
BARCELONA

¡Malalts de la vista!!
PROU miops, presbites ni
:: :: vistes debils :: ::

Només fregant-se els polsos amb el meravellós
producte italià **LOIDU** evitarem l'ús dels len-
de fama mundial i adquirirem una
vista envejable, inclús les persones septuagenaries.

Demaneu avui mateix l'interessant llibre gratis.

Dipòsit general:

Ugo Marone, Piazzeta Falcone, núm. 1 (Vomero),
NAPOLI (Italia)

AFAITEU-VOS AMB
PASTA NIX
ES LA MILLOR

KORA, S. A.

Provença, 91, i Viladomat, 218-Tel. 927 H.

Fàbrica de Capses de Cartró
de totes classes
Especialitat en les de luxe

Xoco-
lates

Bom-
bons

FABRICA
de **BOLES de BILLAR**
i accessoris

Treballs de tota mena en vori
Únics fabricants de Mah Jongg

Canuda, 33. - BARCELONA

FARMACIA INTERNACIONAL del Doctor J. M. Rossell

Rambla del Centre, 17. — Telèfon 1828 A. — Servei permanent. — Centre d'específics estrangers
PERFUMERIA HIGIÈNICA. Gran stock de productes de perfumeria de les millors marques: Houbigant, Coty, Guerlain, D'Orsay,
Lasegne, Fontanis, Dorin, etc., rebuts directament de les cases productores. — Preus econòmics.

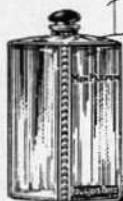
Gastrobiol Rossell, cura les enfermetats d'estómac i vies digestives. — Pectorales del Doctor Rossell, infalibles contra la tos.

BIOSCA I BOTÉY

Rambla de Catalunya, 129. — BARCELONA

FABRICA DE LÁMPARES
TREBALLS EN BRONZO, ETC.

*Mon
Parfum*

BOURJOIS

Creador dels
Colorets

Cendre
de Roses

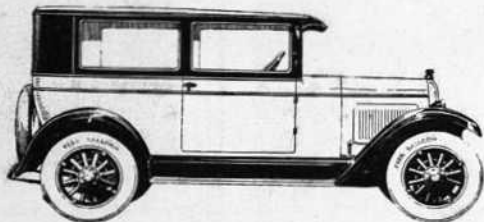
Rouge
Mandarine

“WHIPPET”

EL PRIMER COTXE AMERICÀ DE 10 HP. AMB CARACTERISTIQUES EUROPEES

8.100 Pessetes

FABRICAT PER LA
WILLYS OVERLAND

AUTOMOBILS · S. A.
CLARIS, 98. — BARCELONA

ESTEVE RIERA
Confiter i Pastisser

Pa de luxe
RAMBLA DE CANALETES 9 i 11.
TELÈFON A 2766.
CARRER DE MALLORCA 307 i 309.
TELÈFON G. 2.

BARCELONA

R. CARRERAS VALLS
Al Marge del Sahara

Impressions d'un viatge al Senegal,
Gambia, Sudan i Mauritània

De venda a les principals llibreries. - Preu: 5 ptes.

R. Carreras i Valls

Al Marge del Sahara

Opinions sobre aquest llibre:

Juzgo su libro interesante y creo que para su mayor difusión debería V. publicarlo en castellano.

V. Blasco Ibáñez

El beau livre me rappelle de vieux et chers souvenirs.
Mariscal Joffre

He llegit amb un goig extraordinari aquest llibre escrit amb diàfana claretat... El senyor Carreras i Valls ha fet un bon servei a la nostra literatura. - J. M. Folch i Torres.

C' est un puissant et indefinissable kaléidoscope qui deroule ses merveilles devant nos yeux éblouis.

P. Francis a l'Eveit Catalan.

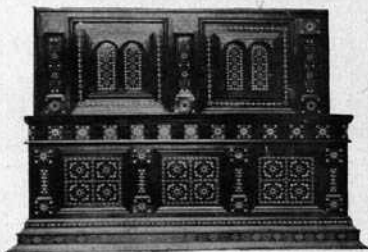
La lecture de ce livre ne peut qu'éveiller pour le caractère de son auteur, la plus sincère estime et la plus vive sympathie. - P. Rouquette a l'Eclair.

Wertheim
BARCELONA
9, AVINYÓ, 9

MAQUINES PER COSIR I BROTAR
LES DE MILLOR RESULTAT
LA CÉLEBRE «RÁPIDA»

G. HOMAR
CANUDA, 4

Mobles - Làmpares - Decoració
Antiguitats

REIS

JOGUINES INSTRUCTIVES I CIENTÍFIQUES

JOGUINES DE CORDA I ELÈCTRIQUES

LLIBRES PER A INFANTS

QUADERNS I ALBUMS PER A DIBUJAR: PINTURES,

LLAPISSOS, ETC.

MATERIAL PER A TREBALLS MANUALS

MECCANO

MATERIAL MONTESSORI

RADIOTELEFONIA

GRAN ASSORTIT

PREUS REDUÏTS

"Material Escolar i Científic, S. A."

SUCESSORA DE ESTEVE MARAT

RONDA UNIVERSITAT, 7, BARCELONA

RABAT

SASTRERIA

FONTANELLA, 10, 1.^a
TELÈFON 1057-A

SECCIÓ DE
SENYORES
TRAJOS SASTRE
I FANTASIA

FABRICA DE
TEIXITS DE PUNT

JOSEP FORS

ARTICLES DE LLANA DE PRO-
DUCCIO CATALANA PERFECTA-
MENT COMPATIBLES AMB ELS
ANGLESES

EN TROBAREU EN TOTES LES
CASES BEN ASSORTIDES DE
MITGES I MITJONS

CANET DE MAR
(BARCELONA)

VEGADES LA DURACIÓ DE
QUALSEVOL COLL

a més de la seva elegància i
comoditat que duren mentre
s'usa. Comprau el coll Van
Heusen enc que s'els sigui
per economia. Sobrepassa
la duració de els colls
corrents.

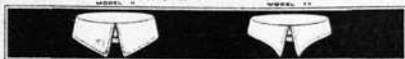
VAN HEUSEN
EL COLL
MÉS ECONÒMIC DEL MÓN

FABRICACIÓ
NACIONAL

MANUFACTURAS FABRICAS S.A.

Models d'una sola peça SENSE COSTURES a 2'50 ptes.
Models de dos peces o amb costures " 2'00 "

VILARÓ Ferran, 14

Paraigües, Bastons, Ombrellers,
* * Parfums, Moneders * *

Dra. Teresa Campaña i Cassi

ex-interna dels Hospitals de París - Membre de la
Société de Médecine et d'Hygiène Tropicales de Paris
Consulte de 11 a 12 i de 2 a 6. Diagonal, 432, pral., 1.º

INSTITUT QUIRURGIC

Dirigit pels Drs. EMILI MORAGAS i SIXTE PEREZ
GIRONA, 24, pral., 2.º

Ganiveteria - ROCA - Barcelona

OBJECTES PER A PRESENTS
Plaça del Pi, 3 (enfrent l'Església)

No fossin més!!! Preneu

PASTILLES KLAM

3 rals caps a

DR. JAUME SOLÉ

ROGER DE FLOR, 164

BELLESA

Massatge - Depilació elèctrica - Ondulació
Postissos-Tintures, etc.-Institut de Massatge
RAMBLA DEL CENTRE, 7 (davant del Liceu)

DR. FRANCISCO X. CAIRÓ

CONSULTA DE 3 A 5

RONDA SANT PERE, 74, PRAL. 2.º

TELÈFON 265 S. P.

MOBLES BUSQUETS DECORACIÓ

PASSEIG DE GRACIA, 36 - BARCELONA

LL. GUARRO CASAS

FABRICA DE PAPER DE TINA

:: :: Fundada el segle XVIII :: ::

Proveïdora del paper segellat de les Repúbliques Argentina, Xile, Perú i Uruguay. — Paper de fil de totes menses.
— Paper de burba. — Paper ofici. — Paper per a edicions. — Paper tela. — Paper especial per a dibuix. —
Cartrolines. — Cartrolines de colors. — Cartrolines de fil per a cartes. — Targes. — Carnets. — Sobres. — Estolgeria.

JOSEP SAULEDA

FABRICA DE LONES, LONETES I TELES PER A ESPARDENYES

SANT POL DE MAR (BARCELONA)

Galeries Laietanes

Corts, 6 i 5

Sala d'Exposicions

Decoració

Mobles antics i moderns

Pintures

Esculptures

Objectes per a regals

Els millors

Hobfot's

mítjans

PERFUMS

ORGIA
DE
MYRURGIA

DES DE

la música de les danses clàssiques
i les que en totes èpoques crià l'art
o l'humorisme, fins la dels balls més
moderns, la trobareu magistralment
executada en discos de les més fa-
moses marques

DISCOS Y GRAMOFONS
CESAR VICENTE
BARCELONA · PASJ. DE GRACIA 4
SUCURSAL A MADRID · MONTERA 22

Ser bella sense sofrir...

Els pèls i el borrisol
superflus desapareixen
sense el més petit dolor

Les pastes usades fins avui, feien mala
olor i eren verament desagradables. No
passa res d'això usant la

"Dixorase"

Crema rosada i perfumada

Composta segons una fórmula
nova, fruit de molts anys de
recerques i treball, i que pot
ser usada sense perill da-
munt la cara i la pell més
delicada.

Demani's a totes les per-
fumeries i drogueries

Tub petit a 2'50 ptes.
" gran a 3 "

Comissionari fabricant:
A. PUIG
Poblença, 335-Barcelona

GANIVETERIA
ROCA
BARCELONA

Plaça del Pi, 3 (davant l'església)

Rebudes les darreres novetats per a
presents propis per a la diada de Reis

Jeanne Lanvin

Couture, Mode, Fourrures, Lingerie
■ 22, Faubourg Saint-Honoré, Paris. ■

Lanvin Sport

13 Fbg. St. Honoré

Lanvin - Fourrures

Lanvin - Parfums

4 Rond.-Point-Champs Elysées

Biarritz: Avenue Edouard VII
Deauville: Avenue de l'Hippodrome
Le Touquet-Paris-Plage: Avenue St. Jean
Cannes: Boulevard de la Croisette

Barcelona: 103, Rambla de Catalunya

FREIXENET

SANT SADURNI DE NOYA

Ulls atractius

els obtindrà
usant l'autèn-
tic cosmètic

Rimmel's

De venda
a Perfumeries i Drogueries

J

Exigiu aquest estoig

Concessionari-fabricant:

A. Puig
València, 335
Barcelona

Coliseum

EL MILLOR TEATRE CINE
D'EUROPA

EXHIBEIX EN EXCLUSIVA
ELS FILMS

Paramount

ELS MILLORS DEL MÓN

BILBAO
Colón
de Larreategui, 9

MADRID
Avenida
Pi y Margall, 22

BARCELONA
Passeig de Gràcia, 91
Tel. 1531 G.

Bella terra

Retaule de l'Altar Major de Santa Creu
La figura del rei se suposa que és en Jaume primer d'Aragó
(Museu Episcopal de Tortosa)

UN NADAL ENTRE LA NEU

Feia un fred intens. La neu havia caigut durant tota la nit d'una manera pausada però seguida, sense la més lleu intermitència i, ara, en aquelles primeres hores de la matinada tots els camps i els cims i devallants de les muntanyes apareixien com embolcallats d'un blanc sudari, fllonjo, immaculat, que donava la sensació d'unes proporcions infinites. Amb l'arribada del nou dia s'havia acabat el devallar monòton d'aquell borrioll voleiadís que queia en terra d'una manera dolcíssima, més que manyaça. Però amb l'acabament de la nevada havia coincidit el desvetllament d'un vent subtil que bo i no tenir el més lleu bufarut, feia sentir de debò el seu alè, que era tallant, agudíssim. La temperatura havia baixat molt més i el fred era inclement, molt viu.

La claror esmortuïda de la matinada es reviscolava lentament, però la grisor de les compactes nuvolades que cobrien el cel privaven que prenguess cap mena d'esclat vivificador. Per això, la claror era esmortuïda, talment balba de fred.

Quin dia més cru! Qui suposaria ànima vivent pels cimals de les altes muntanyes, entremig la boscúria dels pinabets? I ja ho veieu, malgrat i això un agrupament d'homes s'estava arraulit al costat d'una tenda improvisada. Al seu devora cremava una gran foguera i abrigats, arronçats de fred s'estaven tots al seu entorn.

Imperava una quietud augusta, sagrada, que el mantell de la neu semblava fer encara més densa, més atapeïda. I aquella quietud talment semblava tenir consistència, semblava ésser una mena de cosa corpòria, palpable. Hom arribava a sentir la percludir fortament als polsos i a les orelles.

Els homes servaven un mutisme absolut i en llurs cares rogenques i ferrenyes s'endevinava el solc amargós de més d'una angúnia, el rastre inequívoc d'una urpada de dolor.

Al voltant i al lluny i enllà i més enllà només es veia la capa regular i uniforme de la blancor de la neu, capçada només — d'ací d'allà — amb una capriciosa diversitat irregular per la clapa verda-blanca d'un bosc carregat de neu.

Quietud i quietud, neu i neu, i, llevat de la presència d'aquell escamot de mortals, cap rastre de vida, cap senyal de la presència de l'home s'endevinava en aquell redós de muntanya. Malgrat això, no estaven

massa tranquils de la solitud le-rèstega que els envoltava i un d'ells feia de guaita vigilant del costat de la França, d'aquella França on tenien família i llar i de la qual havien hagut de fugir temorencs de les persecucions implacables de la fatídica guillotina. Podrien haver-se salvat tots ells, podrien haver-se refugiat en altres terres — Anglaterra o Holanda — i viure allà tranquil·lament tot esperant el tomb que les coses de la França prendrien, però és que hi ha tranquil·litat possible per un expatriat? És que pot concebir-se un

home feliç quan es troba lluny de la terra i sap la seva pàtria a qui estima, eurulla a vessar de malvestats, gonflada d'odis i de venjances, xopa de plors i de sang? Pot romandre satisfet i platxerós aquell qui té germans, parents, amics dins l'ergástula o bé que els sap a tothora a la mercè de la llei del més fort, que oprimeix, que esclavita, que espia accions i pensaments?

Talment, aquell miser escamot de dissortats podien romandre tranquils en terres estranyes gaudint la dissort o la felicitat d'haver lliurat llurs vides de la fúria de la Revolució, però un mateix anheli els havia acoblat, una mateixa força els havia empès terres enllà vers l'estimada pàtria. Havia obrat el miracle de llur reculada el sol anunci que els era pervingut de que els afers de la Revolució perillaven, i de que darrera els desastres soferts i amb la desavinença que s'accentuava de dia en dia dins la

convenció, l'enfonsament del règim del terror no trigaria en ésser un fi. Un nou esclat contra els exèrcits del general Hoche feia preveure una victòria segura.

Enduts per l'entusiasme d'una tornada a les terres pàtries, rosegats d'enyorament i de misèria heu's aquí com aquells homes s'havien trobat en un mateix camí auriolat de glòria i d'idealisme però curull també de perills i de fatigues.

Fugitius expatriats tots ells tornaven a la pàtria per a afegir-se a la lluita que havia de lliurar-la de l'opressió i del despotisme d'una tirania.

Suprema tendresa del cor humà que, tan feble com és, és a voltes també ple a vessar de valentia i de fortitud i fa que d'una reculada es lencin dubtes i prevencions, temors i pessimismes. L'abrandat entusiasme d'un moment converteix en cendra tots els lligams i les trabes que basti l'egoisme i aquell mateix cor, tot just ara mateix covard, poruc, fugitiu, és capaç de la empresa més excelsa i de la gesta més altruista, en un suprem i magnífic orgull menyspreu de tots els perills, de totes les cors.

Així anava aquest escamot, des de feia uns dies, seguint viarany solius i trencant per muntanyes duríssimes envers l'exèrcit realista que lluitava contra els de la Revolució.

La nit abans s'havien redossat en un recó de muntanya en el moment que s'iniciava la nevada i glaçats de fred havien romangut tota la nit — tan llarga, tan freda! — esperant l'adveniment del nou dia i amb ell unes més taqueres perspectives.

Però el nou dia no semblava pas aixecar-se amb aires de clemència i això els contrariava bon xic desprevinguts com estaven contra un tan excessiu rigor del fred.

Decebut, amb un tel de rancúnia damunt el front s'estaven al voltant del foc, les flames guspirejants del qual miraven intensament com si d'entre els calius haguessin de sortir la solució de l'interrogant que els obsessionava.

Quin camí seguir? Sabien que l'exèrcit no era gaire lluny. El suposaven acampat darrera unes muntanyes que s'albiraven al lluny. Però com avançar ara pel damunt d'una nevada semblant? I si per desgràcia el temps no s'acalaria i tornava a caure neu i més neu?

Aquestes eren les preguntes que tots es feien i que cap d'ells exposava. Els dominava l'inquietud i l'incertesa.

De sobte un d'ells digué lentament:

— Avui és Nadal.

— Nadal!, repetiren a chor tots els reunits i després d'aquesta exclamació tornà a fer-se el més absolut silenci, tan dens i compacte com abans.

Nadal! Una sola paraula dita a tots aquells cors com una

extremidat de frisança, d'enyorament, de nostalgia i d'alegria.

Llur cara esdevingué tota plena de un núvol de sensacions que per l'expressió de les lesomies prou es veia com es filtraven ànima endins i en llarga corrua s'estragassaven volent abarcar tots els records, àdhuc els més llunyans, des dels més inefables als més minso.

Nadal, Nadal, repetien i aquesta paraula, dita i redita era com el so llençat a l'espai i que va despertant ecos i més ecos, cada un dels quals en despertava un de nou en una llarga cadena de repeticions sense fi. Llur esperit també era un ample resso de ecos i més ecos.

Una enyorança forta, dolça que fins entelava llurs ulls els eixamora el cor i els duia la joia d'un somriure als llavis. Alegries d'abans, diades preterites desfilaven en processó per llurs memòries i el càlid ale d'aquelles reminiscències anava abrandant llurs cors d'un loc nou que els encenia la sang amb una mena d'escalf fortíssim però suau, molt suau.

Amb els ulls entelats i enriolats a la vegada s'alçaren tots plegats i en un mutisme tràgic i dolorós esguardaren al lluny cap allà on s'obria la terra pàtria que els esperava reservant-los-hi qui sap quin destí.

Fitaren intensament les mirades com desitjant abastar la fita que era enllà i enllà i res més pogueren veure que neu i neu, muntanyes i muntanyes i la grisor d'un cel ennuvolat d'hivern.

I així romangueren llarga estona en una immobilitat d'estàtua, peus drets, els ulls perduts en l'infinit i voltats d'una solitud absoluta i d'aquell silenci tan dens, tan compacte que talment hom diria que pot arribar a palpar-lo.

Lentament es fongueren llurs mirades visionàries i en tornar a la realitat, en enfrontar-se de bell nou amb la desgràcia i els perills que planaven a llur damunt, aquells homes només veieren un camí per tornar a la felicitat perduda. I abraçant-se amb entusiasme cantaren a ple pulmó cançons roentes d'amor a la França i a llurs ideals.

Entretant a ponent s'havia fet una clariana en el cel i aquella clariana anà creixent i eixamplant-se. Poc després la nuvolada s'aparracà en diversos indrets i aparegueren damunt la tònica cendrosa traus i més traus de blavor puríssima, d'una frescor rutilant. El vent havia pres més buf i esvandia la volta del cel foragitant-ne totes les terenyines.

El fred era viu, intensíssim, però aquell escamot d'homes ni el sentien, perduts entre les manyagueres d'uns records nadalens i submergits en un mar blavíssim d'esperances.

M. C. (Trad.)

HENRI POITOU

Il. d'Ivori

A una dama qui anava a ésser mare

*Son pàl·lida i un xic rogenca del turment.
Us aïna el temps uon, us saluda la gent.*

*Us bleixa una apel·lació, madona, de quelcom:
en presentin la joia i no en saben el nom.*

*Seren plena d'amor, pel món caminavau
amb el respir becat qui don la interna veu.*

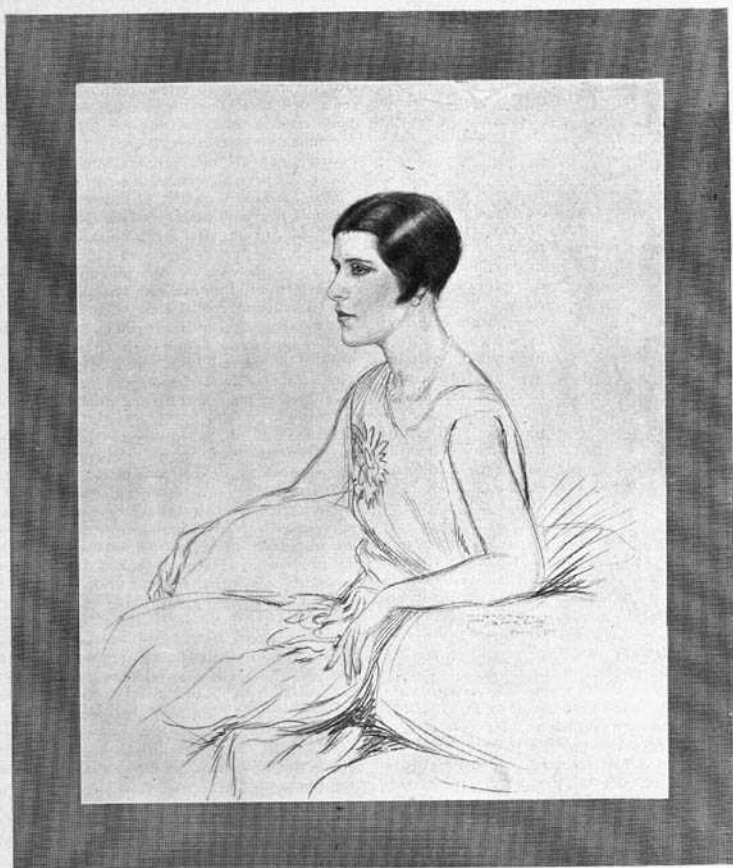
*De la casa petita en la cambra més alta
sospirareu un jorn, d'infantament malalta.*

*I veureu la blancor bonica del batiç
i entre el soroll festiu us vindrà un lleu marçig.*

Sebastià Sánchez-Juan

MCMXXVII

Album de la Gentilesa

Senyoreta Ermínia Sala i Soler

Eren les tres de la tarda. Una atmosfera magnànima de dia dolç d'hivern que perfila o clapeja els minims detalls, encara exagerava l'opulència d'aquell veinat romà de cases bones entre jardins, opulència així i tot desanimada, deserta de figures, com si els habitants fossin molt endins de les cases, o no hi fossin quasi mai. A l'ombra de flors del portal de Sa Eminència, el seu secretari segon, un capellà de vint-i-cinc anys, mirallant-se-li el bon manteu sedós dins l'alta socolada de marbre groc, peu dret a l'es-

pera del cardenal, acabava la lectura del breviari que havia deixat a mig resar al matí. Encara que no fos sobre el breviari, segurament hauria posat igualment baixos els seus ulls blau-fosc de profunditat, color que ignoraven fins alguns que l'havien tingut ben prop. Molts l'anomenaven «el sant». Era la figura per l'ambient. Darrera seu el catxetjar del brollador del pati, rellotge d'aigua de meditacions, lletania de recances reduïdes a resignació elemental, i davant seu, esperant puntualment el puntual prelat, el covate de Sa Eminència amb els dos cavalls de tant en tant remugadors de boca o frisos de encolladura, aureolats de dringaments de plata en el silenci senyorial. Sa Eminència, setpuanier que deturà el seu gust en una tradició segle dinou, tal com enyorava la moda del cabell llarg «el millor ornament d'una dona» arpegllat en flonjos casc, entrenant-se en corona de serps manyagues, recatant l'orella o deixant veure la nuca escarida com una concessió honesta, també creia que l'ull viu, l'estampa i les cadències dringants i guspirejants d'un tronc nerviós quasi negre davant del cotxe ben lacat, vencerien sempre l'auto. És clar que si en aquesta última cosa podia fer i desfer, en la primera

s'aconhortava, si és que li demanaven parer, amb sostenir ferma i elegantment la seva opinió.

Recatat, amb una devoció que xuclava encara més la cavitat pàl·lida de la gaita, com si combregués les paraules, el capellà que esperava Sa Eminència, «el sant», llegia ara aquest passatge d'un psalm: *Non timebo millia populi circumdantes me: exurge Domine, saluum me fac, Deus*. Les paraules no s'adeien pas amb l'escassetat de transeunts; la qualitat ja és altra cosa; per la vorera oposada, després de gran estona de no passar una ànima, venia una noia, institutriu, d'uns divuit anys bonics d'una calidesa intel·ligent, d'esguard *farouche*, demanador: una d'aquelles criatures que, pel seu posat natural, us arrenquen del més pregon sentiments protectors, que si Adam no hagués caigut en diriem paternals. No solament mirà el sant, amb el badament desesperat dels seus ulls negres de pestanyes cargoladisses, sinó que es girà quan fou uns deu passos enllà, com mig esverada del propi moviment. Si ell no hagués viscut tan cap endins l'hauria vista i reconegut en ella la noia que a cada avinenta a el mirava amb una afició turbada, ingènua i intel·ligent, com si anés pel món captant en una mateixa abraçada l'amor i la pau que es coneixia mancar-li i que devia figurar-se-li encarnada en el bell místic d'actitud resignada, morta a les coses del món, i sobretot al món de problemes interiors que a ella l'assetjaven a totes hores d'una atmosfera de foc i de punxes.

Encara tardà a albirar-se un nou transeunt; aquest pujava per la mateixa vorera del palauet del cardenal. Era una vella vestida de negre, emmantelinada, amb cara bruixenca: una figura goiesca retocada per Zuloaga. Captava, i en ésser davant del capellà, declamà el seu estirabot amb una veu humil, un acatament de través i unes mirades de róssec, entre tímid i astut, de mitjançera que recelés el cop de fuet. El sant no havia tingut temps d'acceptar o no quant es trobà entre dos fulls de breviar, no sobrepasant-ne gaire, una plica de carta de paper blavis. Li vingué al pensament algun cas de quan era al Seminari i certes noies de la vila s'acostaven pel carrer a les fileres dels seminaristes amb la carta furtiva, com si el dimoni de la turpitud volgués revenja en els més acostats a Déu, i una precipitació ruborosa el mogué a estripar la carta sense llegir-la. «No... També podia tractar-se d'una piadosa confidència...» Anava a obrir-la, si no fos que els passets de la figura fornida, però de trepitjar quasi femení del cardenal, s'insinuaven. Va tancar el breviari amb la carta dins, i l'embutxà.

Com cada dia, el cardenal i el seu secretari segon ja s'havien vist de vuit a nou, hora en que el cardenal li dictava la seva obra en llatí, de manera que s'entresaludaren amb aquell parlar-se sense paraules dels familiars que quan no una llambregada de somriure és el batre d'ala ombríu en el gest o en la cara de la darrera preocupació deixada pendent en comú.

El cardenal tenia la cara blanca de faisons marcades —aquella cara com de vella aristocràtica amb embotornaments i jaspiats— més que altres dies ubaga i concentrada. Havia matinejat molt, com de costum. Després de treballar fins als volts de les set, havia dit i oït missa, i desdijunat: a les deu la conversa amb el Sant Pare, fins a

les onze; després la recepció. I com que aquell dia, per la naturalesa dels visitants hagué de retardar l'hora de dinar, entre aquest i l'hora d'estudi no havia pogut seure en el llit immediat a la cambra de treball.

Quan pujava al cotxe amb el sant, era puntualment un quart de quatre. Amic de temps de la seva família: una família arreglada i senyora de Civitavechia, el cardinal havia vist en el novici la pasta per a modelar-ne un deixeble, que era «el que mancava a Roma, la qual no arribava a formar un bon deixeble, tot tenint tants mestrinys» com deia de vegades amb una veu picada de vell que s'ha guanyat la situació a pols, patint fred i calor i col·lor d'espirit. La preferència del cardinal congruava enveges al volt del sant, el qual si hagués tocat més de peus sobre segons quins trespols de Roma, hauria sentit trontollar sota els seus la peanya del favor cardenalici, i hauria deduït per certs xiuxiueigs, certes mirades i certes atencions que reprimien un cop de colze, que la milícia dels sants és per ventura la que, glorificada i tot *post mortem*, s'exposa en vida a ésser més impunement derrotada, a major gaudi sigui dels coneixedors de la política de la vida, sigui de la tradicional vivor llatina. El mateix cardinal, al cap de mig any de teclejar aptituds en el jove capella, s'havia dit a si mateix que la psicologia de secretari d'un actiu cardinal ja s'hauria declarat en ell si l'hagués portada dins, i se l'havia quedat com a company, com a *secretari segon*: li dictava la seva obra; el trametia, emissari de grata figura, a tal o qual família, portant un present o una carta, o per a recollir una almoïna. Les noies d'aquelles famílies s'havien aficionat innocentment al «sant»; a alguna la divertia el fer-lo sufocar, i les més nenes espiaven, d'un fons de passadís, amb mirades mal dissimulades, aquella estàtua viva de la sotana sedosa, els ulls acalats i les mans afilades.

Tot i éssent tan humil i tenint de l'obediència als superiors un tan alt concepte, que en els convits del cardinal, als quals hauria estat admès com un altre convidat, li demanà que li permetés servir a taula, no per això deixava de sentir en son amor propi, per colgat que fos, les vibracions d'unes veus del món que, en tal o qual avinentesa, venien a dir: «Ets un fracassat». Ultimament el cardinal li havia obtingut la capellania d'un convent de monges que tenia anexa una capella pública. «En el ministeri de la confessió», pensava el cardinal, «els recòndits perfums de l'ànima del místic traspassaran als mundans distrets; i així mateix, l'home recatat, escoltant a cau d'orella les passions del món, reaccionarà en apostòliques activitats.» Però el

nou ministeri encara desencadenà més perturbacions en l'ànima del sant. S'adonà amb horror d'ell mateix que, a desgrat de tota bona voluntat, ell portava les mares de certs pecats a la sang, i que la repugnància que sentia vers altres pecats no era pas força virtuosa sinó una antipatia que la seva sensibilitat professava a certes formes de la feblesa humana. Així com algunes confessions li repugnaven, sentia davant d'altres una curiositat titillant, una oculta emulació: «¿Quina de les meves virtuts té el vigor d'aquesta passió?» I judicant-se el més miserable de tots, acabà sovintejant en el seu front un mal núvol travesser i tenint-se-li de tel el clàssic somriure de santedat. Per això aquells últims temps extremava els càstigs corporals i els dejunis (ja de bell comens no volgué acceptar la taula del cardinal i vivia a dispesa).

Arribat el cotxe més en desolat, el cardinal que, encara que així no fos, es podria suposar que evitava l'efecte de mal to que per ventura fes a la gent—sobre tot a certa gent—el veurel' expansiu amb un quasi criat, desplegà amb ell una conversa més d'igual a igual.

Didàctic i aprofitador del temps, vingué un moment que, acaronant el cantell del pectoral guspi-rejant amb tres dits de la mà fofa que remembrava el blanc i el rosa de la d'una dona que acaba de remoure aigua ensabonada llarga estona, va dir-li:

—L'altre dia vaig pensar en el seu confessorari. Era en una llarga sala, galeria d'estàtues, miralls i brocats, on s'atorrenta en certs dies tot el millor que està o vé a Roma... Vostè, per major tranquil·litat del seu esperit, no hi és eridat... Hi havia dos subjectes... Quin estudi per a qui tinguéssim temps!... L'un i l'altre subjugats del dolc odor de femina, a cada un el maligne se li presentava

arreat diferentment... Vostè, filllet, és a la ribera de Roma..., del món... No s'hi ha capbussat. No li retrec... El sant tingué un ensurt incontrolable com aquell saltet foll d'un pols que ens sota de vegades en el parpre o en el tou pròxim al dit polze, li llampejaren els ulls i li esqueixà el pit una rialla temorega; tot això aplegat semblaven les avençades d'alguna protesta que la boca no gosava concretar, tot delint-s'hi. No es pogué estar de dir: —Amb la gràcia de Déu també m'hi capbussaré—. Però seguidament, com escandalitzat de l'al·lurall que mogué en sa consciència l'afirmació, se li desollà la cara, es fregà el palmell sobre el genoll amb el gest automàtic de no saber què fer, i va tirar aigua al vi.—Si no fos que hi ha perills per a salvar-nos dels quals—la saviesa divina ens ho diu—no tenim altra solució que fugir d'elles.

(Seguirà)

JOSEP LLEONART

Cançó dels tres homes d'Argentona que van anar a mar

*Tres homes d'Argentona,
al temps de la calor,
— Anem a mar! — exclamen,
que és tan retornador. —*

*Es deien (tres persones
que tots en feien cas)
el Nofre de l'Antònia,
el Saberut i el Nas.*

*L'un va portà una ullera,
l'altre un parell de pans,
i l'altre un tros de vela
i cues de llivants.*

*Dessota un pi de platja
reposen del fadac:*

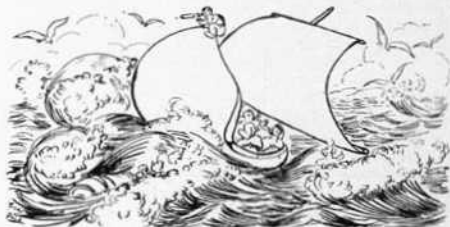
*la mar s'emplomallava
i es bellugava un xic.*

*I la cançó que canto,
la tan gentil cançó
dels tres que a mar anaven
al temps de la calor,*

*contant mil aventures
hauria entretingut,
i duraria hores,
com prou hagués volgut,*

*— en lloc d'acabar ara
tan ariat, de cop, —
no fos que ells s'embarcaren
tots tres en un esclap.*

Josep Carner

MCMXXVII

Cançó Nadalenca

*Perquè és la nit de Nadal
voldria comprà un pessebre,
una caseta i un xai
per donar-ho a l'amor meua.*

*Abrandaria la llar
un tronc encès d'olivera;
el flam ardent de la llar
colorant la cara d'ella.*

*A fora faria vent,
—la nit seria molt freda—
i pels finestrons oberts
vindria'ns claror d'estrelles.*

*Al punt de la mitja nit
l'in diria a l'amor meua:
—Ara vé l'infant Jesús,
ara arriba, de puntetes.*

*Abrandem aquest caliu,
amor, no toquem la cendra
que potsé és un nostre infant
que ja riu dins el pessebre.*

*Ai, que és la nit de Nadal
i el foc de la llar no crema;
només crema aquest cor meu
per aquell amor que espera.*

*Amada si em dons l'amor
tindrem una llar encesa
i nostra vida serà
tranquil·la com un pessebre.*

*Perquè és la nit de Nadal
voldria saber-te meua.*

J. M. Prous i Vila

de J. Pici

Un bell retrat de dama

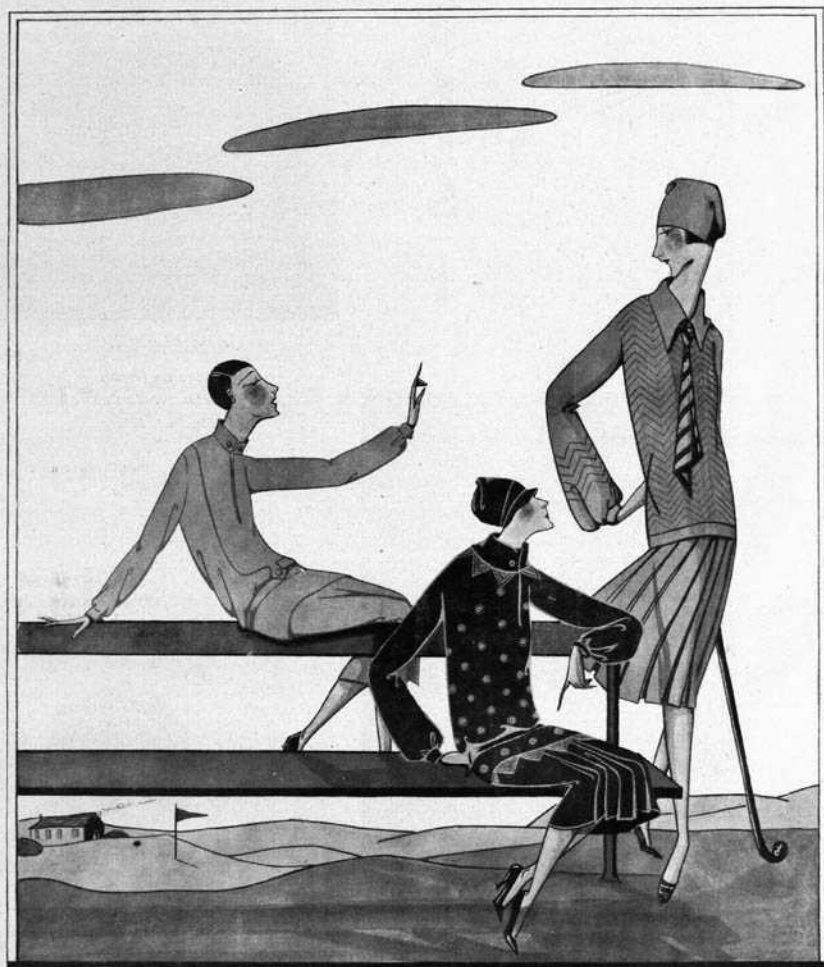

Sra. Lluïsa Bergnes de Terrés

Quadro original d'en Masvila

MCMXXVII

Jeanne Lanvin

Conjunt beig

Gersey verd

Gersey bois de rose

Feltre negre

CAP E L L S I

JANE BLANCHOT

*Feltre per l'esport
portat per l'artista
Mlle. Mud. Leberg*

Fots. Studio Lipnitzki

LE MONNIER

L'AFRICAIN

Negre i gros-grain roig

*Mlle. Falconetti
amb un pentinat
de l'Antoine*

Fot. Franz Lowy.

LE MONNIER

*La senyora Le Monnier
prestigi de la moda
lluïnt una creació seua*

Fot. d'Ora

JEAN PATOU

SP'APPING

Beig i una cinta marró

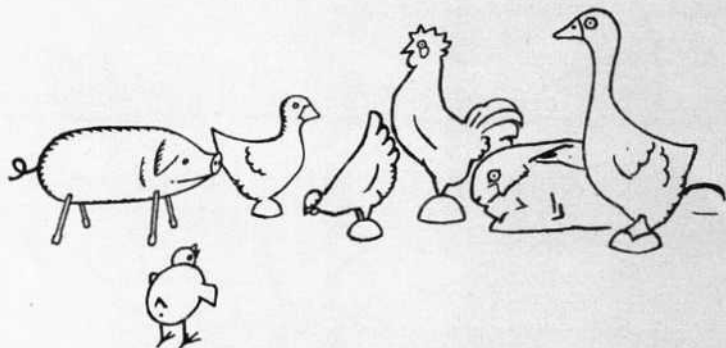
*Mlle. Marthe Cenal
amb un pentinat
de l'Antoine*

Fot. Franz Lowy

P
E
N
T
I
N
A
T
S

Feltre negre

Les Diades

SANTA Llúcia gloriosa va a la capdevantera — la més avançada per cert — de les vigílies de les festes nadalenesques.

De lluny, de lluny present la magnífica aurèola de la gran diada i al seu redorç s'acurumulla la gernació més entusiasta i més ingenuament jolosa i il·lusionada per a començar la festa més profundament sentida de totes les festes: l'inefable Nadal.

Joia de la fira de Santa Llúcia! Les coses més humils adquireixen amb tu l'enlluernadora fascinació que — en altres dies vulgars de l'any — només tenen les més pretensioses i més opulents enginyoses creacions dels homes!

Les tosques i primitives figuretes dels naixements, les senzillíssimes casetes de suro i cartró, la molsa verda i el verd fullatge esdevenen l'objecte de l'abassegador cobejança de la quitxalla. I fins i tot la gent gran va a la fira i esguarda les seves parades amb una punta d'emoció: emoció en recordar l'infància llunyana i emoció en revivre-la, de bell nou, al costat de llurs fills o néts.

I passa Santa Llúcia i, després del seu pas, resta una escampadissa innumera de naixements en tota la ciutat.

Naixements humils: tosques figuretes, molsa verda i suro cantellut pel damunt dels quals fulgura un estel que és el símbol mateix de l'estel que fulgura cor endintre claror de meravelles i llum de divinitat.

No tant sortoses com les ingenues bestioletes de terrissa, les bestioletes de carn i ploma són portades també a la fira.

Ben cert que són esguardades també amb tanta o més cobejança i al seu damunt reposen d'un cap de dia a l'altre munio enorme de mirades.

La sort que les espera, però, és ben distinta de la de les tosques bestioletes de la fira de Santa Llúcia! Elles no són pas cridades a figurar en cap naixement, ans, ben al revés, les espera tant sols la claror infernal del foc de la cuina i el devassall d'una taula ben parada.

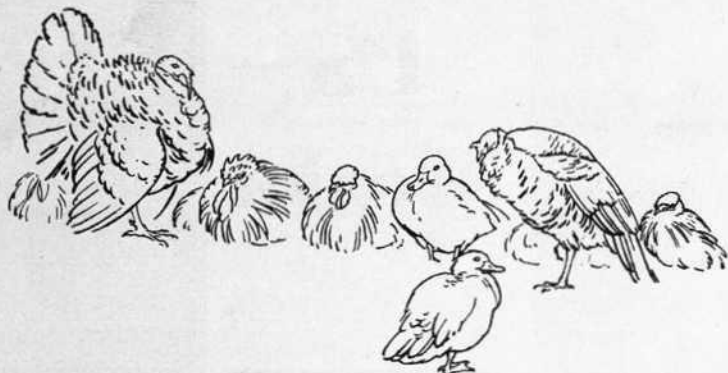
Ara, però, inconscients de l'imminent desenllaç tràgic del seu destí, resten escampades a les vores del passeig de la Rambla de Catalunya.

Vingudes de terres més quietes i reposades que la ciutat, de moment, han tingut un esguart curiós per la gentada inacabable que venia a mirar-les i sospesar-les. Ben tost, però, aquesta curiositat s'ha extingit i cada una d'elles ha reprès el seu posat característic. Els galls dindis han reaparegut amb llur aire provocador i orgullós; les polles no han sabut dissimular llur innocència i ignorància; els capons han seguit exhibint una

petulància que cap profit els fa; els ànecs — enyorosos d'una mica d'aigua on capbussar-hi — han demostrat, un cop més, llur desgarvat caminar i llur tant-se-me'n dona; els galls llur fatxenderia i les gallines el seu pessimisme filosòfic de la vida.

Entretant, gentils comprado-

Nadalenques

res, assenyats compradors, van passant com en professor per llur davant i lentament el número de víctimes ha minvat de les parades, camí del mateix destí, de l'identíc desenllaç amb el qual han de donar motiu a una gaubança i a un platxer! que mai per mai ni sospitar podien.

* * *

NADAL no s'escau pas en el temps de la fruita, però és, sense dubte per Nadal el temps en què la fruita es vesteix la pompa més augusta de llurs calitats.

En altres èpoques de l'any la seva matèixa abundor és en detriment de les seves gràcies més excelses que passen desapercebudes i no són, per tant, estimades.

Ara, però, en aquests dies freds del desembre, apareixen magnífiques, enlluernadores, i sobretot encisades fins a desfermar les més atrevides temptacions. Les pomes tenen uns tocs de carmí i de groc emmeltats, cerosos; les peres semblen, bo i una mica arrugades de fred, com gerdes de frescor, esponjades del suc més deliciós que sols pot competir-hi els dels melons llustrosos, tívants de pletòrics, que serveixen sota una aparença de crosta groixuda la polpa més sensual i carnos; els raïms apareixen com creacions fetes en nacre i àm-

bar i tenen la magnificència i el tò més decoratiu i lluminosos. Hom en diria, ben bé, gemmes preuadíssimes, entelades encara per un subtilíssim borrisol gelat.

Totes aquestes meravelles de la fruita excel·leixen ben cert com una presentalla divina al damunt d'una taula nadalenca i en companyia dels dolços i llaminadures i, sobretot, dels vins i licors ofereixen una tan excelsa diversitat de colors i de tons — tan fins, tan purs — que en contemplar-los hom no sap ben bé on el burxa la temptació: en la boca o en els ulls.

I és aquest, precisament, el secret de la gràcia de la fruita, la qual, així com té allò més delicat del sentit decoratiu, té també la més exquisida i goluda de les carns. Ultra això, cal convenir, que la fruita guarda en la seva pell una bona mica de les frescors virginals de les poncelles, la qual cosa deu ésser, ben cert, la que dóna a les seves coloracions aquella ingenuïtat i tendresa, aquella frescor tan

pura que hom tan sols podria comparar-les a les d'aquelles només iniciacions de colors que, a voltes, apareixen en el cel en forma de vels o cèlirs subtilíssims, transparents, lleugers i guairabé irreals com una mena de transfiguració cromàtica de llum voleiadissa perduda entremig de la llavor rutilant d'un cel profund.

GALA

Il·lustracions

d'Alexandre Coll

LUCIEN LELONG

*Conjunt d'esport
Vestit de llana
verd i abric
d'astrokan*

JEAN PATOU

*Vestit de crêpe
georgette negre i
blanca amb brodats*

La Moda

Fotos

Scaioni

BERNARD & Cie

*Abric de vellut
frisson rosa i
de renard gris*

Fot. Scaioni

Fot. Albin Guillot

LUCIEN LELONG

*Vestit de tarda
de crêpe de Xi-
na verd fosc i
allets or*

JEAN PATOU

*Mrs. Crosby lluit
un abric de vellut
mari i renard blau*

Fot. d'Ors

MCMXXVI

LUCIEN LELONG

*Abric de nit de
vellut de seda
roig cirera i
renard*

LUCIEN LELONG

*Vestit de tarde de
crêpe, guarnit amb
vellats i una cinta*

JEAN PATOU

*Vestit de nit de
mussolina rosa
i capa d'ermíni*

Fot. Albin Galliot

Fotos

LUCIEN LELONG

*Abric de nit de
vellut de seda
negra guarnit
d'ermíni*

LUCIEN LELONG

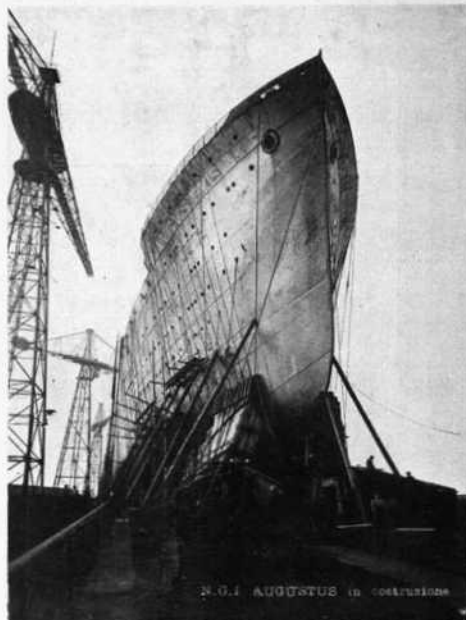
*Vestit de nit de
crêpe set, rosa clar
sobre un fons blau*

Scaioni

UN BARCO

En el número passat d'aquesta revista reproduïem una sèrie de miniatures dels vaixells que en èpoques passades creuaven les mars amb una valentia de la qual encara avui no ens hem fet ben bé càrrec. Tanmateix fa bonic de comparar aquelles joguines d'ahir amb els gegants que avui es llençen a la mar. Es clar que els barcos antics tenien una certa elegància, però també la tenen, dintre de llurs enormes proporcions, els barcos d'avui. Certament que l'elegància dels uns i dels altres, es troba en un pla diametralment oposat perquè, així com en les cons-

L'«AUGUSTUS» A LES DRASSANES ANSALDO

GE- GANTÍ

truccions preterites tots els detalls ajudaven a donar a llur conjunt una perspectiva més harmoniosa i tenien l'avantatge de l'arboladura plena de gràcia i de finor, en els d'avui cal refiar-se només de l'esveltesa de llur casc, que sovint arriba a assolir proporcions enormes, desvel·ladores de l'admiraçió de tothom. N'és un cas l'«Augustus» aquest vapor de 35.000 tones, que ha construït

la casa Sestri Ponente a les Drassanes Ansaldo. Aquest vapor—bessó del «Roma»—és destinat al servei Sud-Amèrica Exprès, de la «Navigazione Generale Italiana» i fou avarat el dia 18 de desembre.

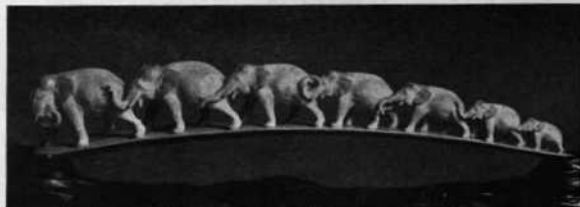
VISTA DE LA POPA DE L'«AUGUSTUS»

UNA DE LES QUATRE HÉLIXS DEL VAPOR

Retrat de l'escola francesa de la meitat del segle XVIII
Col·lecció Homar

Vent que desfulla;

(Conte)

En una caseta tota voltada de rosers, de cirerers i pruners, vivia lang. Aquesta caseta es trobava als afores de la ciutat, no gaire lluny del barri aristocràtic i molt aprop d'un bosc de saules.

Ben sovint els palanquins sumptuosos passaven pel davant de la caseta i lang, darrera la finestra de casa seva, contemplava, quan es distreia de la feina, el pas lleuger del luxe i de les beatuts ciutadanes.

També, moltes vegades, algun d'aquests palanquins, s'aturava, a la porta de casa seva perquè la fama que gaudia lang, com artista remarcable, atreia la gent que acudia al seu taller per adquirir alguna de les seves produccions.

lang havia passat pel món distret de totes les coses que no es relacionessin amb el seu art. Sentia la passió dels colors i l'atreïen fins a la follia les delicadeses de les flors, les suavitats de les línies de les fulles i sobretot les tonalitats dels colors que el cel sempre canviant, prenia d'un cap de dia a l'altre. L'estudi d'aquestes coses havia estat la seva única fal·lera i abstrèct havia passat freqüentment a la vida sense ni hebreu esment de les seves baixeses ni de les seves formosors.

Vivia en una solitud gairebé d'anacoreta, passant-se totes les hores en el taller on cada detall de confort i d'ornamentació eren un prodigi de bon gust i una meravella de beutat.

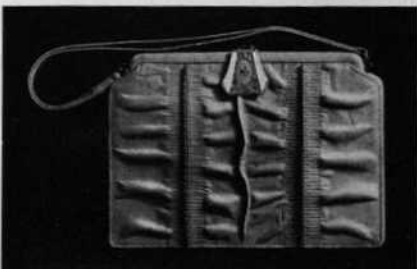
Esculpia el vori i pintava quadros. I tant en una com en l'altra cosa havia arribat a assolir un perfeccionament i una mestria tan segura, que feia excel·lir-lo com el primer dels artistes de la seva època.

Aquest tarannà de lang havia estat alterat, de poc, per un canvi radical, absolut. Els seus ulls, que sempre només havien fet que lliscar indiferents per sobre les gentileses de la dona, la qual esguardava amb la fredor d'un artista que sospesa detalls i considera línies, tingueren un dia la dissort d'ésser enlluernats per l'apassionada mirada d'una jove de cara de crisantem.

lang, que mai no havia llanguit d'amor per cap dona i que alguna vegada amb el seu menyspreu cobocinà més d'una esperança i feu corginçar i esmortir-se la delicada rosa de te d'un no ben dissimulat enamorament, fou turmentat ara, per contra, amb el foc escarlata de la rosa de la passió.

La mateixa sort, però, que l'afalagà en les seves tasques d'artista poliquèrrim, va somriure també al nou corcò que rosejava el seu cor i va posar un baume inefable a les seves ferides. Lluny, senti per lang els mateixos amorosos neguits.

Però els déus són avars també de la felicitat i no sempre són massa amics de vessar-la a dojo.

vent que glaça... (japonès)

Tot just de poc enamorats, Linn hagué de marxar per un temps de la ciutat, a la qual, però, havia de tornar molt prompte. Tal era el seu propòsit i el de la seva família, però qui pot aturar el fat, qui pot evitar que les fulles de la rosa es mustiguin quan els déus han dit que ha arribat la seva hora? Qui pot privar que es perdi el prodigi de flurs bellíssims colors i que no calguin per terra esgrogueïdes i els vents les arrosseguin i les llençin vers un extingiment?

Linn marxà de la ciutat. Va veure-la per darrera vegada en un dels carrers principals quan el trànsit era més intens i les coloraines de les sedes dels kimonos deixaven pels carrers com allargassades i flongissimes pinzellades de colors. Marxà i no tornà més. El mateix vent que s'enduria les fulles marcides de les roses de tot del seu jardí se n'havia endut també les fulles úniques i incomparables d'aquell crisantem cobejat.

Lang, l'ànima del qual tenia la mateixa agudíssima sensibilitat de l'aigua de l'estany que tot just la carícia de la fulla caiguda al seu damunt li dona una esgarripança i un tremolor, va sentir que quelcom de definitiu havia esdevingut en la seva vida. Un dolor irreparable, una ferida inguarible havien esbernat el seu cor. De primer sentí una llei de melangia i d'enyorrança que en lloc de minvar anà fent-se de dia en dia, més i més forta. Va ensenyorir-se d'ell una indiferència, un menyspreu absolut de totes les coses, àdhuc i tot d'aquelles que fins ara li havien estat més volgudes. Una melancolia, una tristesa flonja però que duia arropada cor endins, posava fredor a tots els anhels i a totes les il·lusions. Ben aviat aquella febre apassionada que l'abrusava en ficar-se dintre el taller, no fou més que un callu gairebé extingit, colgat sota unes cendres.

En el jardí de lang un dia hi foren plantats una gran quantitat de crisantems i en ésser florits l'artista els mirava llargues estones embadalit. Fins a la caiguda de la tarda i en allargassar-se els vels negres i humitosos de la nit lang no deixava el jardí.

Entrava aleshores al taller i si per cas feia alguna cosa, inconscientment apareixien sempre els trets d'aquella cara de flor, d'aquella cara de crisantem.

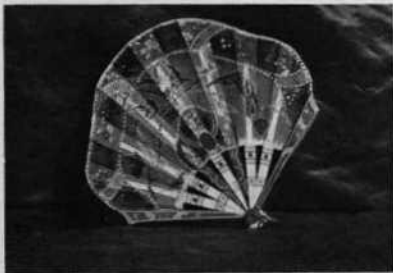
Molts el compadiren, d'altres el criticaren. Ell, però, no deixà mai més la seva apatia i solament es concretà en fer uns gentilíssimes figurines de vori, representant una poncella en kimono i amb una cara tament de crisantem.

El mateix vent de mort que desfullà la vida de Linn, glaçà el cor i les mans de lang.

YAKUMO
(int. de O. T.)

Objectes facilitats per la
CASA VILARÓ : FERRAN, 14
El ventall de l'esquerra pertanyent a
a Itília Vitaliani
Fotos Arellano

UN CAP

La nit era freda, potser, més que freda, humida. Una boira atapeïda s'havia ajocat per sobre les cases i carrers i feia que l'asfalt i l'empedrat semblessin regats de fresc. A més a més, posava un vel opac al voltant dels llums i de les faroles, els reflexes dels

quals corrien pel sol en franges llargues, que semblaven lliscar pel damunt de la mullena de l'empedrat.

La ciutat sentia la febre de les grans diades, i una munió d'autos transitava rabent d'ací i d'allà, botzinejant amb ronquera. Una gran gentada omplena carrers, cafès i espectacles.

S'endevinava la festa i, fins i tot, hom tenia la sensació de sentir-ne el perfum, de respirar-ne la flaire, ja que l'ambient ben bé semblava saturat d'unes especia-líssimes sentors. Augmentava també aquesta apariència el fet que molts cafès, restaurants i espectacles haguessin adornat llurs portes amb la verdor del fullatge i amb la xiroia renglera de fanalets a la veneciana que projectaven una barreja de colors suaus i de ben distintes tonalitats. Els ulls s'hi encisaven i, vulgues que no, un home sentia per un moment una ratxa de romanticisme, una vaga enyorança d'algun jardí constel·lat — únicament i exclusiva — per les taques de claror propícies i policromades d'uns fanalets semblants, o bé també d'un fosc i llòbreg canal per on llisqués una gòndola amb un fanalet que deixés una bellugadissa taca de sang pel damunt de l'aigua adormida, mentre del lluny arribés l'eco d'una cançó vaga, imprecisa.

Tot això, potser, era el que feia arribar a sentir una mena d'inefables saturacions que voleïessin per l'aire. Saturacions de perfums i sentors de coses imprecises, llunyanes, vagues, inassolibles. Sentor de festa, en fi, que un home la respira i la sent sense poder definir-la ni precisar-la.

I de festa, ho era. Ho era en el carrer, en els espectacles, en els cafès, dintre de les cases, arreu, arreu.

Totes les taules del cafè-restaurant eren plenes, i les que encara no ho eren, estaven reservades.

Tots els concurrents hi acudien amb el desig de festejar també la diada i, sobretot, per la mica d'il·lusió

de menjar-se el gotim de dotze raïms al punt de la mitja nit, quan l'any nou obrís els ulls a la nova vida.

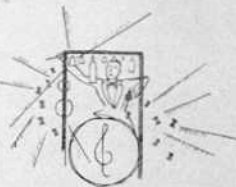
El jazz-band omplena l'aire de música i de soroll, música trencada, sacsejada com les mateixes contorsions del ball modern i com les

mateixes giragones de la vida.

La més correcta etiqueta imperava en el saló i era tan impecable com l'albura de les estovalles i com el frac dels criats. L'abillament extremat i luxosíssim de les senyores era un devasall de flonjos colors; era una deliciosa varietat de les robes més valuoses, a les quals feia contrast la freda però elegant correcció britànica dels fracs i smokings baronils. I per sobre de tot, destacaven amb un esclat de meravella, els escots i els braços femenins, fets talment de llusos de roses crem i blanques.

Una mica abans de les dotze, l'anxietat es feu més intensa i els sons de les batallades era esperat amb impaciència.

D'ANY

Entre tant, qui més, qui menys, ja era a punt, el gotim a la mà, amantent a empassar-se els dotze raïms simbòlics.

Arribà l'hora i les agulles del rellotge semblaren confondre's en una de sola, marcant la xifra de la dotzena. Aleshores, un dels músics del jazz marcà en una gairebé harmònica escala de sons; damunt del bombo i amb les campanetes, les dotze batallades, que eren com la marxa triomfal que donà la benvinguda al nou any que acabava de néixer.

La fredor de la correcta etiqueta fou trencada un moment pel xivarri, el parloiteig i les rialles de la concurrència, que talment l'escuma del xampany que fulgurava dins els cristalls translúcids, fermentava i es vessava en un càlid i tebi devassall de joia i d'alegria. I mentre els ulls tenien unes fulguracions lluminoses, en els llavis florien els somriures més optimistes.

L'any nou era arribat i obria la porta mirífica de milers d'esperances i d'il·lusions que zumbajaven arran d'orella amb una música molt més fina i delicada que la de la més prima campaneta del jazz.

L'alegria i la joia s'havien ensenyorit del local i les rialles i les animadíssimes converses posaven en vibració l'aire tebi i saturat dels perfums de les dones i dels de les flors que florien en gerros i pitxers.

Mentre en el local tenia lloc aquesta escena, davant dels fogons de la cuina, els servents també saberen improvisar una festa semblant. I d'una manera menys afectada, però tant o més sorollosa, el cuiner també marcà les dotze batallades i es cruspí els dotze raïms entre la més

cordial bullanga i les contorsions d'un dels grooms, entusiasta fervent i futur campió, tal volta, de les danses modernes.

Les agulles del rellotge seguien marcant els avenços del temps. I es feu tard, molt tard, i això que el nou any no caminava pas més depressa ni més a poc a poc que el vell. I, lentament, el local es buidà.

El porter feu el darrer acatament a la darrera parella que sortí. Havien entrat al saló en l'agonia de

l'any vell i en sortien sota el borrisol del nou nat i encara balb de fred.

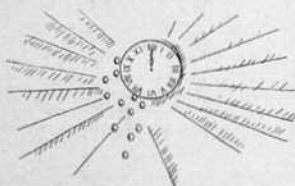
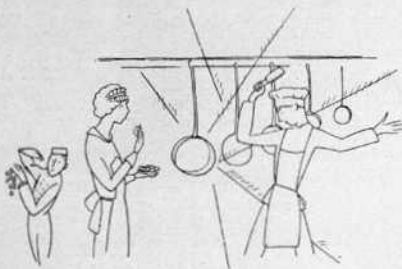
Al defora, la boira s'havia diluït una bona mica. Els llums no es veien entelats per la humida terenyina d'uns veïls matussers. Els fanalets, però, ja eren apagats. El carrer encara tenia la mateixa humitat, pel damunt de la qual, s'allargassaven amb una mena de sensualitat els regalims de

les clarors dels llums.

Adés i ara passava un auto rabent, escapat, trencant amb el seu estrèpit la quietud que imperava pels carrers dormits o ensenyats.

Els darrers estels tremolaven en el cel i a orient unes tènues i lleugeríssimes tonalitats ataronjades i blavisses deien la proximitat del nou dia.

Primer dia d'un any nou que s'obria fulgurant com una il·lusió encesa! Tanmateix, però, aquest abrandant fulgurament no trigaria pas en extinguir-se, bell punt la implacable realitat bandegés amb un bufarut sec i impetuós tots els estels guspirejants de la joia i de la il·lusió.

Sra. Antònia Sureda de Pérez

*Sra.
Victòria Olive
de
Moliné*

*Sra. Montserrat
Gomis
de
Carbonell*

Fotos

Casaments

Sra. Maria Berange de Ribas

*Sra.
Montserrat Agell
de
Botey*

Arellús

*Sra. Teresa
Corominas
de
Valls*

distingits

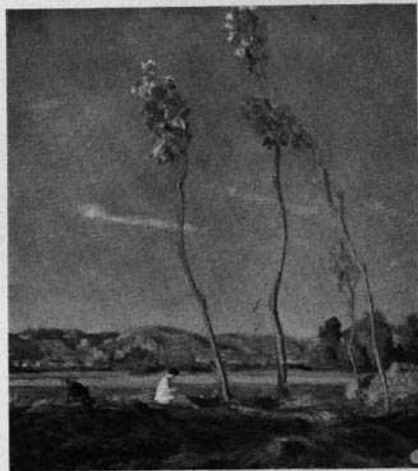
Ansiosa

CLARET
Fotos Areñas

(Gal. Areñas)

LES EXPO

Fotos

Tarda de Setembre A. JOLLÉ PINELL

(Pinacoteca)

La Vall del Fresser

D. SOLER i GILI

(Parés)

Recó de Taula

E. CENAC

(Pinacoteca)

SICIONS

Serra

Paisatge

V. MULET

(Gal. Layetanes)

Nen

CLARET
Fotos Areñas

(Gal. Areñas)

Interior

MARTÍ GARCÉS (Gal. Areñas)

La Cèquia

A. OLLÉ PINELL

(Gal. Areñas)

ANTIGUITATS

El moblista Homar, que és un home de gust i de cop d'ull infal·lible, no podia deixar d'interessar-se per l'art antic, tot construint mobles nous. I, en efecte, des de fa molts anys que, per escriure, ve dedicant-se a la compra-venta d'objectes d'art. La gràcia d'aquest mig-antiquari és que ell sol val per dotze antiquaris de cos sencer i dels d'empenya; així fou que ja en començar es posà a l'alçada dels nostres antiquaris més grans. Homar és de la fusta dels Dupont, Ahés, Bonay, Valenciano, Costa, Moragues, etcètera, que saben menysprear la quincalleria antiga i les rampoines del segle tant per manera de posar tota l'activitat i l'astúcia en la cacera de bones peces. Mai no trobareu a casa del senyor Homar objectes antics de poc més o menys, i en canvi és segur que sovint hi trobareu peces de valor, coses sorprenents i maravelloses com és el cas de les que ara reproduïm en aquest número.

D'entre totes les obres que aquest admirable mig-antiquari posseeix actualment, la més notable és indubtablement aquesta Madona italiana (la portada), obra probable dels començaments del segle XIV. És un bonic exemplar de pintura de la Itàlia del Nord, influïda per les escoles de Siena i de Florència, qui sap si procedent d'algun bon taller d'alguna d'aquestes dues ciutats; més probable serà que hagi eixit d'altre lloc: potser de Pisa, potser de Luca. Hi ha encara en ella ressaltos del bizantinisme de Guido de Siena i de Duccio. No es tracta d'una pintura de cap d'escola, però sí d'una bella obra de bon taller. La raresa d'aquesta tan primitiva pintura italiana fa la taula en qüestió molt estimable; la pulcritud amb què fou pintada i el seu perfecte estat de conservació afegeixen valor a aquesta minúscula pintura, la qual no amidarà pas més enllà de 50 centímetres d'alçada. És realment una obra de museu.

Encaixada a ma-

nera de prima extraordinària (entre els fulls del present número de BELLA TERRA) els nostres lectors trobaran una magnífica tricromia que reproduïx una de les obres millors de la pintura francesa de l'època de Lluís XVI. És un retrat d'home jove magistralment pintat, pintura d'alta escola, del moment millor de la Reial Acadèmia fundada per Lluís XVI, aquell moment que les regles no s'havien imposat, despotiques a la sensibilitat sinó que li estaven subordinades amb el més perfecte coneixement de les relacions entre l'emoçió pictòrica, la intel·ligència pictòrica i la versió pictòrica. Mai més els pintors saberen tan bé l'ofici, i per això els més sensibles d'aquell segle XVII francès devenen formidables, suprativament recollits en l'expressió de la figura

humana, particularment en la pintura de retrats.

No coneixem l'autor d'aquesta poderosa pintura, però tot ens fa creure que sigui obra de Josep Sifred Duplessis, un dels pintors retratistes més cèlebres del regnat de Lluís XVI, el qual visqué entre els anys 1725 i 1802. El color, la pinzellada grassa, unida i llisa, l'ofici d'empastador uniforme, el dibuix sòlid, tan cenyit, la dicció admirable dels ulls i de la boca, la semblança i el caràcter tan notoris en els bons retrats, enc que siguin d'anònima iconografia, la dicció dels ropatges, l'optimisme que domina en aquesta representació, la manera sàvia i resoluta de detallar a darrera hora sense mastegar el dibuix, el cop d'ull sintètic, mantingut des del començ fins a

l'acabament del minuciós detall, el realisme gras i pletòric que sembla voler dir encara més coses de les que diu, totes aquestes cordicions que es troben en aquest xamós retrat d'home feliç són característiques de la pintura de J. S. Duplessis. Gairebé tots els retrats de Duplessis són així de riallers i de radiants.

Duplessis fou retratista molt considerat en el seu temps;

DE DEBO

tan considerat que potser fou el primer dels retratistes del seu temps; sobrepassà a Perronneau i gairebé s'igualà al gran Quentin de La Tour. Es pot dir de La Tour i de Duplessis que foren en l'època de Lluís XVI ço que Rigau (Hyacinthe Rigaud) i Largillière en temps de Lluís XV. Duplessis fou en efecte pintor del rei i de la reina. Retratà varies vegades els dos, sobretot Maria Antonieta. No cal dir que retratà també a la flor de la noblesa francesa. També retratà a Gluck, a Franklin, a la desventurada princesa de Lamballe, i a molts familiars de la cort de França, artistes i celebrats de tota mena. Per a què el lector tingui una idea del que significava aquesta firma n'hi haurà prou de dir que Duplessis havia arribat a fer pagar per un retrat de mig cos la quantitat aleshores enorme de 15.000 lliures. El retrat de què parlem deu ésser algun personatge important de la França enciclopèdista.

Altres retrat impressionant és el que es reproduïx adjuntament, efígie d'un personatge elegant del segle XIX. No se'n coneix tampoc l'autor ni tan sols és possible d'atribuir-li una paternitat tan versemblant com la del retrat suau esmentat, però bé se'l pot donar com de l'escola de Joan Lluís David, el pintor de cambra de Napoleó Bonaparte; probablement obra d'algun dels millors deixebles de l'autor del *Sacre*, perquè hi ha en aquesta pintura moltes característiques de la tècnica de J. L. David.

Altres dues reproduccions de pintura, aquesta vegada pintura paisista, donem en aquestes pàgines dedicades a l'expert mig-antiquari del carrer de la Canuda. Els autors d'aquests dos admirables paisatges són els pintors Mercier i Martin Hugues, dels quals res no sabem sinó que són o foren dos admirables paisatgistes dels temps de Napoleó III. No sabríem dir si aquests pintors foren de nacionalitat francesa, belga, holandesa o anglesa, perquè en aquesta pintura hi han les millors influències de l'escola de Barbizon, dels paisatgistes de la Tate Gallery i de la Wallace Collection; hi han també les virtuts de precisió, de robustesa, de detallisme oportú — detallisme granat, d'al-

ta escola — que són condicions del paisisme que a mig segle XIX reneix a Bèlgica i un xic també a Holanda.

Durant el regnat de Napoleó III floreix a França, a Bèlgica i a Anglaterra una escola detallista, preciosista de bona mena i, sobretot, realista, la qual és d'un valor molt gran però que no ha estat prou estudiada perquè és massa immediata a nosaltres, perquè estava en pugna amb el preraphaelisme que s'endua els entusiasmes de la gent i perquè el triomf de l'impressionisme l'ofuscà. Aquesta escola, que culminà potser en Eugeni Lami, en Alfred Stevens, en Fortuny i en Enric Wallis, i de la qual és una gloriosa extensió Edgar Degas, produí una quantitat gran d'admirables paisatgistes que no havien trobat encara la lluminositat i airejament que cercava l'impressionisme, però que de manera inconscient s'hi anaven acostant.

La llur tècnica era saborosíssima, prodigiosament segura i perfecta, i per això sol ja es faria admirar.

D'una tal escola procedeixen els dos paisatges que reproduïxen els gravats inferiors d'aquesta doble plana. En harmonies daurades i clares floreix una riquesa de color encisadora. El pinzell petit i abundant va escrivint amb màgic aplom les incontables qualitats de rusticitat i d'esponjament d'aquests escenaris virgilians. Hi ha en aquest bucolisme vuitcentista una beata, quelcom aburgesada, contemplació de la naturalesa, condició que està molt lluny de la banalitat, que posseeix la seva peculiar fonda intenció, la qual, però, no és gens hermèticament expressada: clara, eloqüent, planera, d'un aburgesament suculent. Per fi, cal aturar-se a contemplar aquest tros de roure de Flandes, polit i lluent com una laca, patinat com un vell vori fregadis de quatre-cents anys de noble

servitut. És un boc de retaule esculpit en roure verge, això és, sense policromar ni daurar a la manera gòtica flammenca. Tothom hi sabrà gustar l'art més traçut del tallista, l'adequada faïssa d'esculpir la fusta per tal de fer-li retre la màxima virtut lignea, de fer-ne la més rica expressió de ço que els mots «esculptura de roure» puguin suggerir.

APA.

CINEMA

*WILLIAM COLLIER, en una escena de "El Fill Prodig"
(Programa Paramount)*

*MARY BRIAN
de la Paramount
Mentres dormia han passat els Reis...*

CINEMA

BEBÉ DANIELS
de la Paramount

La gran estrella sempre triomfant

EL MONUMENT

a En Juli Garreta

Projecte del monument al compositor guixolenc

A Sant Feliu de Guixols, vora la mar, s'aixecarà aquest monument a la memòria del músic insigne, traspasat en el moment més gràvid i prometedor de la seva vida.

La típica i finíssima ciutat guixolencia retarà, doncs, el millor i més perenne tribut a la memòria del seu fill que tant va estimar-la i al redorç propici de la qual — magnífic passeig! blavissa quietud somnolent del port! — va escriure les seves composicions. Aquestes composicions plenes de saba, rublertes de fortitud i fetes amb una traça i un encert ben remarcables posaven — i posen encara — el nom d'En Juli Garreta en les primeres rengles del nostre moviment musical d'avui.

Es d'elogiar, doncs, la iniciativa que han tingut els compatriotes d'En Juli Garreta i és d'elogiar, encara més, l'encert d'encomandar l'execució del seu monument a l'escultor En Borrell Nicolau.

La fermesa de línies i la plenitud de les proporcions a l'ensens que la sobrietat del conjunt del projecte que reproduïm ens donen un tast de la serenor i de la gràcia que tindrà aquest monument que així com — serà per

Sant Feliu de Guixols un honor pel seu caire cultural, ho serà també, pel seu caire ciutadà.

Perquè si bé, de moment, aquesta iniciativa només es basa en un projecte, no podem pas admetre ni la simple suposició de no veure-la convertida en realitat.

I aquesta realitat ens demostrarà com cada dia esdevé més viu i més accentuat el sentit de responsabilitat de les nostres comarques i com l'esperit de ciutadania no resta conscrit únicament i tan sols en el cap i casal de Catalunya sinó que també el senten i en donen penyores evidents aquestes petites i gracioses ciutats que com Sant Feliu de Guixols, en el cas present, sent la dolor gràvida de la pèrdua soferta, i conscient de la valor perduda exterioritza el seu plor no en una extingible i sentimental elegia sinó en la

reposada i serena claror clàssica d'un monument que perpetui, per sempre, com la ciutat no fou esquerra, ni aliena i menys indiferent a les passes que el seu fill preclar teixia vers la glòria sota el compàs immortal d'una música exclusivament nostra.

I així com el monument serà un homenatge a En Juli Garreta, serà també un orgull per la ciutat guixolencia.

En Juli Garreta

MOBLES - TAPISSERIA - DECORACIÓ

Models molt sòlids i elegants
Grans existències en estils
anglesos i francesos

Economia en els preus.
Fabricació pròpia.

F. CARRERAS

Corts Catalanes, 521-523
(xamfrà Urgell)

Especialitat en mobles daurats.
Projectes i pressupostos gra-
tuïts de les creacions de la casa.

GRANJA ROYAL Y SALÓ DORÉ

PREDILECTES DEL BON PÚBLIC BARCELONÍ

LLOCS DE REUNIÓ DELS FORASTERS

PASTIS-
SERIA,
LLET

NATES
I CHAN-
TILLY

De 5 a 8, tarda: TES-TZIGANS. De 10 a 12, nit: GRANS CONCERTS pel renomnat quintet "Toldrà...
De 12 a 2 de la matinada: les sens rival SORTIDES DE TEATRE amenitzades per l'orquestrina "Royal,
i exhibició de balls moderns pels professors Pastrat i Molins

DIES DE MODA: DIMARTS, DIJOUS I DISSABTES

"CAJA MUTUA POPULAR"

SOCIETAT D'ASSEGURANCES
MUTUES SOBRE LA VIDA

Via Layetana, 18

BARCELONA

VINS DE
TAULA
"MONTGRÓS"

CELLERS A
Vilafranca
del Penadès

VERMOUTH
"Aquila
Rossa"

J. Vento-
sa i Roig
BARCELONA

MEZQUITA:
DEL PABLO

El producte més meravellós per a la Bellesa de les Mans, dels Braços i de l'Escot

D'un perfum exquisit i fabricat
exclusivament a base de pasta
d'ametlles, el VELOUTY
suavitza la pell i l'emboniqueix,
donant-li un vellutat, l'efecte me-
ravellós del qual és incomparable.
Es fabrica a tres tons: blanc, ra-
xel i natural, en tubs,
d'una, quatre i
sis pessetes

Concessionari fabricant: A. PUIG, València, 335-BARCELONA

EL COTXE DE GRAN LUXE I CALITAT